

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 126/24

2024 m. rugpjūčio 30 d., Liuksemburgas

Rugsėjo 1 d. įsigalioja svarbūs Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo procesinių normų pakeitimai

Naujomis normomis įgyvendinami Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto pakeitimai ir modernizuojamas procesas abiejuose teismuose

Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas iš dalies pakeitė savo **procedūros reglamentus**, įgyvendindami Europos Parlamento ir Europos Sąjungos Tarybos priimtus Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto pakeitimus¹. Naujomis normomis taip pat modernizuojamas ir supaprastinamas procesas abiejuose teismuose. Šių metų birželį Europos Sąjungos Taryba patvirtino Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo pateiktus pakeitimų projektus², o liepą kiekvienas iš šių teismų juos oficialiai priėmė. Be to, Teisingumo Teismas savo **Praktinius nurodymus šalims** dėl Teisingumo Teisme nagrinėjamų bylų³ ir Bendrasis Teismas savo Procedūros reglamento **praktines vykdymo nuostatas**⁴ išdėstė nauja redakcija.

Statuto pakeitimų įgyvendinimas

Dalimi naujų normų įgyvendinami Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto pakeitimai. Visų pirma tai yra nuostatos, būtinos tam, kad Bendrajam Teismui galėtų būti perduota dalis Teisingumo Teismo jurisdikcijos priimti prejudicinius sprendimus; toks perdavimas numatytas 2024 m. spalio 1 d.⁵

Pirma, **Teisingumo Teismo procedūros reglamento pakeitimais** patikslinama **Teisingumo Teismui pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą pirminės analizės tvarka, kad būtų nustatytas teismas, turintis jurisdikciją juos nagrinėti**. Antra, jais įtvirtinamos nuostatos, būtinos tam, kad **prašymai priimti prejudicinį sprendimą, kuriuos Bendrasis Teismas perduoda Teisingumo Teismui**, nes dėl jų reikia priimti principinį sprendimą, galintį turėti įtakos Sąjungos teisės vienovei ar darnai, būtų išnagrinėti greitai. Galiausiai, jais nustatoma **bylose dėl prejudicinio sprendimo priėmimo**, kuriose teismo sprendimas ar nutartis bus priimta po 2024 m. rugsėjo 1 d., suinteresuotųjų asmenų **pateiktų rašytinių pastabų skelbimo internete**, pasibaigus bylos nagrinėjimui, per pagrįstą laikotarpį (išskyrus atvejus, kai šis asmuo tam **prieštarauja**) **tvarka**. Naujuose **Praktiniuose nurodymuose šalims** patikslinama minėtų prieštaravimų pateikimo tvarka.

Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimai, visų pirma, susiję su tam tikrais jo **struktūros aspektais ir organizaciniais klausimais**. Jais, pavyzdžiui, numatyta sukurti **tarpinę kolegiją** – didesnę nei penkių teisėjų kolegiją ir mažesnę nei didžioji kolegija, kurioje posėdžiauja penkiolika teisėjų. Tarpinę kolegiją sudarys **devyni teisėjai** ir jai pirmininkaus **Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojas**. **Prašymai priimti prejudicinį sprendimą** bus skiriami nagrinėti **specialiai tam tikslui paskirtoms penkių teisėjų kolegijoms**, paliekant galimybę juos perduoti nagrinėti kitos sudėties teismui, atsižvelgiant į bylos sudėtingumą ir svarbą. Teisėjus, vykdysiančius **generalinio advokato funkcijas bylose dėl prejudicinio sprendimo priėmimo**, ir teisėjus, kurie juos pakeis, jeigu šie negalės eiti savo pareigų, skirs Bendrasis Teismas. Tie teisėjai padės konkrečios sudėties teismui kiekvienoje byloje dėl prejudicinio sprendimo priėmimo pagal tokį patį modelį, koks taikomas generaliniams advokatams dalyvaujant Teisingumo Teismo procesuose. Antra, naujomis normomis nustatoma **tvarka, pagal kurią Bendrasis Teismas** nagrinės jam

Teisingumo Teismo perduotus **prašymus priimti prejudicinį sprendimą**. Kad nacionaliniams teismams ir suinteresuotiesiems asmenims būtų suteiktos tokios pačios garantijos, kokias užtikrina Teisingumo Teismas, **Bendrasis Teismas perėmė Teisingumo Teismo procedūros reglamento nuostatas, taikomas pastarajam teismui teikiamiems prašymams priimti prejudicinį sprendimą**, padaręs kelias pataisas, kurios turėtų padėti išlaikyti visų Bendrajam Teismui taikomų procesinių nuostatų nuoseklumą. Be to, kiek tai susiję su prašymų priimti prejudicinį sprendimą nagrinėjimo klausimu, dauguma naujų **Praktinių vykdymo nuostatų** pagrįstos Teisingumo Teismo praktika.

Kiti procesinių normų pakeitimai

Kitos normos nesusijusios su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto pakeitimais ir skirtos Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui pateiktų bylų nagrinėjimo tvarkai patobulinti, supaprastinti ir modernizuoti.

Teisingumo Teismo procedūros reglamente įtvirtinamos naujos nuostatos, kuriomis atsižvelgiama į per sveikatos krizę įgytą patirtį ir aiškiai numatoma galimybė šalims ar joms atstovaujantiems asmenims **dalyvauti teismo posėdyje per vaizdo konferenciją**, laikantis tam tikrų teisinių ir techninių sąlygų, nustatytų Praktiniuose nurodymuose šalims. Taip pat patikslinamos normos, susijusios su **asmens duomenų apsauga ir procesinių dokumentų pateikimo ir įteikimo būdais**. Galiausiai, kiek tai susiję su **Teisingumo Teismo posėdžių transliavimu**, – juo prisidedama prie teisingumo skaidrumo ir prieinamumo, – tvarka, kuri jau buvo taikoma didžiosios kolegijos posėdžių ir posėdžių, kuriuose skelbiami sprendimai ir skaitomos generalinių advokatų išvados, transliavimui, nuo šiol įtvirtinama naujoje nuostatoje.

Teisingumo Teismo priimtuose naujuose **Praktiniuose nurodymuose šalims** atsižvelgiama į jo Procedūros reglamento pakeitimus ir pateikiama papildomų paaiškinimų dėl kelių praktinių klausimų, susijusių su rašytine ir žodine proceso dalimis.

Kiti **Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimai** iš esmės yra šie:

1. Panaikinami **kanceliarijos** mokesčiai už Teismo kanceliarijos registro išrašus, procesinių dokumentų kopijas ir sprendimų bei nutarčių siuntimą.
2. Modernizuojamos normos, reglamentuojančios **procesinių dokumentų pateikimo ir įteikimo būdus**.
3. Įtvirtinama galimybė procesinių priemonių, dėl kurių iki šiol reikėjo priimti nutartį (žodinės proceso dalies atnaujinimas ir bylų sujungimas, nesant prašymo užtikrinti konfidencialumą), **imtis priimant paprastą sprendimą**.
4. Nustatomas konkretus terminas, per kurį galima pateikti pareiškimą **patikslinti ieškinį**, kai aktas, kurį prašoma panaikinti, visiškai ar iš dalies pakeičiamas kitu aktu, kurio dalykas tas pats.
5. Numatoma galimybė tiesiogiai imtis **pasirengimo nagrinėti bylą priemonės, kuria prašoma pateikti informaciją ar dokumentą**, prieš tai nesiimant proceso organizavimo priemonės.
6. Patikslinamos ir racionalizuojamos nuostatos dėl **papildomų prašymų** (klaidų ištaisymo, sprendimo nepriėmimo tam tikru klausimu, protesto dėl už akių priimto sprendimo, protesto pagal trečiojo asmens skundą, išaiškinimo, bylos atnaujinimo, ginčo dėl bylinėjimosi išlaidų) **skyrimo** nagrinėti konkrečios sudėties teismui.
7. Įtvirtinamos nuostatos dėl **Bendrojo Teismo posėdžių transliavimo**; posėdžiai bus transliuojami tik įsigaliojus šias nuostatas įgyvendinančiam sprendimui.

Bendrojo Teismo priimtose naujose **Praktinėse vykdymo nuostatose** paaiškinamos ir patikslinamos šio teismo Procedūros reglamento nuostatos, be kita ko, kiek tai susiję su **asmens duomenų apsauga, tam tikrų duomenų**

konfidencialumo užtikrinimu nagrinėjant tiesioginius ieškinius, **procesinių dokumentų ir jų priedų įforminimu**, taip pat **dalyvavimu teismo posėdyje**, įskaitant dalyvavimą per **vaizdo konferenciją**.

Naujos procesinės normos, kurios įsigalios 2024 m. rugsėjo 1 d., Statuto ir abiejų teismų procedūros reglamentų suvestinės redakcijos prieinamos *Curia* interneto svetainėje rubrikose [Teisingumo Teismas / Procedūra](#) ir [Bendrasis Teismas / Procedūra](#).

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Likite su mumis!

¹ Šie pakeitimai paskelbti 2024 m. rugpjūčio 12 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*: 2024 m. balandžio 11 d. [Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas \(ES, Euratomas\) 2024/2019](#), kuriuo iš dalies keičiamas Protokolas Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto; taip pat žr. [PS Nr. 125/24](#).

² Šie pakeitimai taip pat buvo paskelbti 2024 m. rugpjūčio 12 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*: Teisingumo Teismo procedūros reglamento pakeitimai [\[2024/2094\]](#) ir Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimai [\[2024/2095\]](#).

³ Praktiniai nurodymai šalims dėl Teisingumo Teisme nagrinėjamų bylų, paskelbti šiandien *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*: [\[2024/2173\]](#)

⁴ Bendrojo Teismo procedūros reglamento praktinės vykdymo nuostatos [\[2024/2097\]](#).

⁵ Žr. [PS Nr. 125/24](#).